

Drugi povzetek (Kant, Mackinnon, Hegel)

G. P.

Novinarstvo, 3. letnik, redni študij

Ljubljana, 2. marec 2013

Kant: Kaj je razsvetljenstvo?

Kant pravi, da je razsvetljenstvo človekov izhod iz „nedoletnosti“. Za to je odgovoren človek sam. Kljub odsotnosti absolutne oblasti, imajo ljudje še vedno „potuho“ v vseh tistih, ki se odločajo in presojujejo namesto njih (duhovniki, zdravniki, literatura ...). Kant pravi, da mora biti uporaba svojega uma v javnosti vedno dovoljena, ker ta prispeva k razsvetjenosti. Vsak pripadnik neke družbe mora sicer ubogati in spoštovati pravila, vendar mu je omogočeno svobodno izražanje zadržkov glede svojih dolžnosti. Kant to ponazori na primeru religije. Širjenje obzorij vsake prihodnje generacije je pogoj za napredek neke družbe.

Kant: K večnemu miru

Vsi zakoni (po Kantu „pravne zahteve“) imeti možnost publicitete. So javno dostopne. Vsak zakon (po Kantu „vodilo“, ki se nanaša na pravico drugih ljudi), ki ga mora nekdo prikrivati ali skrivaj (mimo javnosti) implementirati, izvira zgolj in samo iz krivičnosti. Nadalje izpostavlja problem države in vladarja (oblastnika). Ali se lahko upremo vladarju, če vendar mi vladamo nad njim in si lastimo pravico, da ga odstavimo? Upor je v tem primeru nesmiseln, saj bi se uprli sami sebi. V mednarodnem pravu morajo države paziti, da njihovi zakoni ne postavljajo v podrejen položaj sosednjih držav. Soglasje politike in morale je mogoče le v federativno urejeni družbi. Edino taka ureditev je namreč združljiva s svobodo vseh vpletenih.

Mackinnon: O vzponu, širjenju in trenutnem stanju javnega mnenja v Veliki Britaniji in drugih delih sveta

Javno mnenje in oblika vladavine sta pogojena z velikostjo in močjo posameznih družbenih razredov (zgornji, srednji in nižji). Na to vpliva predvsem bogastvo in pa tedanji razvoj industrije, ki ji za bohotenje srednjega razreda (kot enega od pogojev za obstoj javnega mnenja) najbolj zaslužna. Industrija prispeva tudi ogromno nove komunikacijske tehnologije, ki prispeva k še boljšim pogojem za oblikovanje javnega mnenja. Mnenja imajo s sredstvi za komuniciranje večjo moč, še posebej med ljudmi z visoko stopnjo moralnih načel, inteligence in z zelo dobro komunikacijsko tehnologijo. V nižjem sloju se pojavlja ljudsko vpitje, ki je posledica neizobraženosti njegovih pripadnikov. Nižje družbene razrede si ob odsotnosti komunikacijske tehnologije in izobrazbe veliko lažje podredijo diktatorji, saj javnega mnenja tam ni.

Hegel: Oris filozofije prava

Stanovi morajo tistim, ki niso neposredno udeleženi pri izvajanju oblasti, omogočiti sodelovanje. Če se odloča javno, se splošna vednost razširja, s tem pa se v javnem mnenju ustvarijo resnične misli in posledično razumne sodbe o javnem mnenju. Taka javnost je prostor za razvijanje talentov in kreposti posameznih ljudi, ki želijo sodelovati pri soodločanju. Mnenje posameznika (posamično mnenje) je slabše kot splošno mnenje, ki je že samo po sebi razumno. Ljudstva (javnosti) v njegovem bistvu ni mogoče slepiti, saj slepi samo sebe ravno s tem, na kakšen način dojema svoje dejanja in razmišljanje. Molk je zato bolj nevaren od svobode govora, ker ne zagotavlja napredka neke ideje. Avtor pravi, da subjektivnost pomeni razpad življenja neke države, saj subjektivnost ni idealnost neke celote, ampak vedno le posamično mnenje, tudi če ga izraža nekdo v imenu vseh.